

Horsens Kommune
Rådhusstrøget 4, 8700 Horsens

Ole Munch
Serridslevvej 41
8700 Horsens

Landbrug
Sagsbehandler:
Jonna Lund
Direkte: 76292754

www.horsens.dk

Sagsnr. 09.17.00-P21-2-17
Dato: 28.3.2017

Afgørelse af anmeldelse om etablering af halmlade på ejendommen Serridslevvej 41, 8700 Horsens

Ole Munk, CVR. Nr. 28455364 anmeldte i 2012 en etablering af en ny halmlade på Serridslevvej 41, 8700 Horsens. Anmeldelsen blev indsendt efter anmeldereglerne i den daværende § 19 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹. Kommunen meddelte i 2012 at halmladen kunne opføres som anmeldt, og dermed ikke udløste krav om godkendelse efter reglerne i den daværende husdyrbruglov².

Natur og Miljøklagenævnet hjemviste den 31. januar 2017 kommunens afgørelse til fornyet behandling, idet der var fremkommet nye oplysninger efter afgørelsen blev meddelt af kommunen. Nævnet fandt at kommunen i sin vurdering af om halmladen var erhvervsmæssig nødvendig for kvægproduktionen, burde have indarbejdet en vurdering af, om etablering af halmladen var en forudsætning for projektet "Børnebondegården Horsens", om etableringen skete af sikkerhedsmæssige grunde af hensyn til Børnebondegården samt om Børnebondegården har finansieret etablering af halmladen mod udstedelse af et gældsbrev.

Horsens Kommune har foretaget en fornyet vurdering og truffet en ny afgørelse.

Afgørelse

Den ansøgte halmlade kan opføres uden miljøgodkendelse efter reglerne i husdyrbrugloven³, jf. § 25 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁴, idet det vurderes at den anmeldte halmlade opfylder betingelserne i anmeldeordningen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, herunder at halmladen er erhvervsmæssig nødvendig for landbrugsdriften på ejendommen.

Oplysninger der danner grundlag for afgørelsen

Der indgår følgende oplysninger i kommunens behandling og vurdering af anmeldelsen:

- Oplysninger i anmeldelse af halmladen i 2012 (sag nr. 2011-009376) samt efterfølgende stadfæstelser i klagenævnet (NMK-134-00048, NMK-134-00072)
- Oplysninger i anmeldelse af en velfærdsændring i 2012 (sag nr. 2012-008548)
- Oplysninger i landzonetilladelse af 26. august 2011 til etablering af Børnebondegård (sag nr. 02.34.02-P19-506-11) samt efterfølgende stadfæstelser i klagenævnet (NMK-31-01063, NMK-31-01395 samt NMK-31-01973).
- Oplysninger fra miljøtilsyn udført af kommunen den 8. september 2016

¹ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

³ Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

⁴ Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug

- Notat af 20. december 2016 lavet af Horsens Kommune vedr. Børnebondegårdens dyr. Notatet er udarbejdet ud fra oplysninger som dels er afgivet ved miljøtilsyn i 2016 og dels er indsendt efterfølgende af Børnebondegården.
- Oplysninger der har indgået i klagenævnets afgørelse i 2017 (NMK-134-00106)
- Bemærkninger modtaget ved høring foretaget i perioden 27. februar - 20. marts 2017
- Supplerende oplysninger indsendt af Ole Munk den 20. marts 2017

Lovgrundlag i relation til aktiviteterne på Serridslevvej 41

På ejendommen Serridslevvej 41 er der en erhvervsmæssig kvægproduktion med 125 malkekøer med tilhørende opdræt. Produktionen blev i 2009 miljøgodkendt efter § 11 i husdyrbrugloven.

Idet der på ejendommen er et erhvervsmæssigt husdyrhold, som er omfattet af husdyrbruglovens regler, vil opførelse af en halmlade på ejendommen, som skal anvendes til kvægproduktionen, som udgangspunkt udløse krav om udarbejdelse af et tillæg til miljøgodkendelsen efter § 11 stk. 3. Der er dog i husdyrbrugloven indført en anmeldeordning, således at eksisterende husdyrbrugere har mulighed for at foretage visse ændringer, uden at dette udløser krav om en miljøgodkendelse.

Anmeldeordningen for en halmlade findes i § 25 i den nugældende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse⁵. For at et husdyrbrug kan bruge anmeldeordningen, skal betingelserne i ordningen opfyldes. Er disse betingelser ikke opfyldt, vil det anmeldte kræve en miljøgodkendelse efter reglerne i husdyrbrugloven. Betingelserne for at etablering af en halmlade, på et husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens regler, ikke udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen, er følgende (krav som ikke vedrører en halmlade er udeladt):

- at halmladen er erhvervsmæssigt nødvendig for landbrugsdriften på ejendommen (stk. 2)
- at der ikke samtidig gennemføres godkendelsespligtige ændringer af dyreholdet eller stalde (stk. 9),
- at halmladen skal ligge i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelse og den ikke må påvirke miljøet, herunder landskabet, eller naboer væsentligt (stk. 6 og 7).

Betingelserne for at anvende anmeldereglerne bliver gennemgået i afsnittet med kommunens vurderinger, som findes sidst i dette dokument.

På adressen Serridslevvej 41 findes der i dag også en Børnebondegård. Børnebondegården, CVR. nr. 34003874, har adresse på Nederbyen 5, 8700 Horsens, men dens aktiviteter finder overvejende sted på Serridslevvej 41. Børnebondegården er en privat forening, hvis formål er at have besøgsaktiviteter for alle. Horsens Kommune meddelte i 2012 landzonetilladelse til Børnebondegårdens besøgsaktiviteter på ejendommen Serridslevvej 41, hvor et område på ejendommen specifikt er udlagt til dette.

Børnebondegården har et mindre ikke erhvervsmæssigt dyrehold, overvejende bestående af hobbydyr (kaniner, geder, heste, gæs, marsvin mv.). Dette dyrehold er reguleret af miljøaktivitetsbekendtgørelsen⁶.

Forudgående afgørelser i relation til halmladen

Den 7. september 2012 afgjorde Horsens Kommune (Sag nr. 2011-009376) at halmladen kunne opføres, uden at der skulle meddeles et tillæg til miljøgodkendelsen efter

⁵ Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁶ Bekendtgørelse nr. 639 af 13. juni 2012 om miljøregulering af visse aktiviteter

husdyrbruglovens § 11 stk. 3. Afgørelsen var baseret på en anmeldelse efter den daværende § 19 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Den 26. februar 2013 stadfæstede Natur og Miljøklagenævnet (NMK134-00048) kommunens afgørelse af 7. september 2012. Der var bl.a. klaget over at halmladen tog udsigten, og der blev stillet spørgsmålstejn ved om halmladen alene var nødvendig af hensyn til landbrugsdriften på ejendommen. Nævnet spurgte i forbindelse med sagsbehandlingen Horsens Kommune, som den 18. februar 2013 indsendte supplerende oplysninger til nævnet. Oplysningerne indeholdt bl.a. en beregning som sandsynliggjorde at halmladen var nødvendig, for at den mængde halm der produceres til dyrene kunne opbevares indendørs.

Horsens Kommune indsendte følgende beregning. En kvægproduktion med ca. 125 årskøer på ejendommen, hvor der er et halmforbrug på 8-12 kg pr. dag pr. årsko inkl. opdræt (foder og strøelse), og hvor en bigballe vejer ca. 400 kg (3,8 m³), vil det være sandsynligt at der er et årligt behov for halm til foder og strøelse på mellem 2.400-3.600 m³. Halmladen er på 500 m², med halm i en højde på ca. 4 meter svarer det til kapacitet på ca. 2000 m³.

Horsens Kommune bemærkede desuden, at kommunen ikke havde kendskab til eventuelle privatretlige aftaler, der var indgået mellem foreningen og Ole Munch, men at en tidligere drøftelse om at Børnebondegården skulle opføre halmladen, efter kommunens opfattelse var forladt. Samlet vurderede kommunen at halmladen var erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift, at den lå i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelse og at byggeriet ikke var til skade for miljøet, herunder at de landskabelige værdier ikke blev tilsidesat. Nævnet stadfæstede kommunens afgørelse,

Den 13. december 2013 (NMK-134-0072) afviste klagenævnet efter en fornyet klage, at genoptage afgørelsen. Det samme gentog sig den 21. oktober 2014.

Den 31. januar 2017 efter en fornyet klage, traf klagenævnet en ny afgørelse (NMK-134-00106). I denne afgørelse vurderede nævnet, at kommunens afgørelse fra den 7. september 2012 indeholdt væsentlige mangler, i forhold til vurderingen af erhvervsmæssig nødvendighed, idet det alene er byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom, som er omfattet af anmeldelseordningen. Kommunen burde jf. nævnet bl.a. have inddraget oplysninger om finansieringen i afgørelsen.

Nævnet lagde i sin afgørelse vægt på følgende nye oplysninger indsendt af klager i 2016.

- *Referat af 21. juni 2011 af møde mellem Horsens Kommune og Børnebondegården*
- *Referat af 27. februar 2013 fra en generalforsamling i Børnebondegården*
- *Noter fra møde den 16. april fra Karsten Bækgård, Region Midtjylland,*
- *E-mail af 16. april 2014 fra Karsten Bækgård, Region Midtjylland til Annette Hansen, Børnebondegården Horsens Kommune*
- *Brev af 9. oktober 2014 fra advokat Børge Jensen til Karsten Bækgård, Region Midtjylland*

Nævnet lagde i sin afgørelse følgende til grund for hjemvisningen:

- *At etableringen af halmladen har været en forudsætning for projektet "Børnebondegården Horsens",*
- *At etableringen er sket af sikkerhedsmæssige grunde af hensyn til Børnebondegården,*
- *At Børnebondegården Horsens har finansieret etableringen af halmladen mod udstedelsen af et gælds-brev.*

Nævnet fandt, at det var en væsentlig mangel, at de nævnte oplysninger ikke indgik i kommunens behandling af sagen, herunder i vurderingen af om halmladen var erhvervsmæssig nødvendig for landbrugsproduktionen på ejendommen.

Horsens Kommune skulle derfor inden den 31. juli 2017 træffe en ny afgørelse i forhold til den anmeldte halmlade.

Høring

Inden kommunen traf sin afgørelse, har sagen været i høring hos naboer og øvrige, som vurderes at være part i sagen.

Høringen er foretaget i perioden 27. februar 2016 til 20. marts 2017. Der er sendt høring til i alt 27 omkringboende.

Der er indkommet bemærkninger fra en beboer (klager), som i klagen har beskrevet forhold omkring finansieringen af halmladen, hvilket af klager kobles sammen med forholdet omkring erhvervsmæssig nødvendighed. Der henvises bl.a. til at halmladen har indgået som en del af en kontrakt med Region Midt og Børnebondegården. Indsigelsen indeholder ingen bemærkninger omkring gener som følge af opførelsen af halmladen.

Der er yderligere beboere fra en nærliggende ejendom, som har beskrevet at de ikke har indsigelser til halmladen.

Ole Munk har indsendt supplerende oplysninger i forbindelse med høringen. Af disse fremgår det at der i 2008 blev der lavet nogle ændringer på ejendommen, som gjorde, at halmen ikke kunne være opmagasineret hvor det plejede, dels under halvtaget, dels i maskinhuset og dels udenfor. Det øgede behov for at kunne oplagre halm indendørs opstod som følge af følgende ændringer: bedriften gik over til at lave rundballer som kræver mere plads, et eksisterende halvtag skulle udnyttes til syge- og aflastningsboks (lov om kvæg), et ønske om sikring af bedre halmkvalitet til fodring/strøelse samt en bedre logistik på ejendommen, så halmen blev samlet på et sted. Det var derfor af driftsmæssige hensyn til kvægproduktionen, at halmladen blev opført. Ole Munk mener ikke det er korrekt, når det anføres af klager at halmladen opføres af sikkerhedsmæssige grunde af hensyn til Børnebondegården. Han oplyser endvidere at han har lånt pengene af Børnebondegården på helt almindelige lånebetingelser, via udstedelse af gældsbrev mod at Børnebondegården har pant i ejendommen. Ole Munch anfører, at han ikke kan se hvordan det vedkommer kommunens afgørelse efter §19 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, idet dette ikke indgår som en af betingelserne i bekendtgørelsen.

Bemærkningerne kan ses som bilag 1 og bilag 2. Bilag 3 indeholder en gennemgang af historikken på ejendommen (i relation til landbrugsdriften på ejendommen)

Faktiske forhold

Der er etableret en halmlade på ca. 500 m² på ejendommen Serridslevvej 41.

Halmladen er placeret i tilknytning til eksisterende byggeri og medfører ikke miljømæssige gener ved omkringboende.

Halmladen har en størrelse, som passer med det beregnede opbevaringsbehov for halm til kvægproduktionen på ejendommen.

Halmladen anvendes til opbevaring af halm til husdyrproduktionen på ejendommen.

Horsens Kommune har meddelt en landzonetilladelse til et afgrænset område på Serridslevvej 41, hvor der er etableret en Børnebondegård med besøgsaktiviteter.

Halmladen ligger udenfor det område, hvor der meddelt landzonetilladelse til Børnebondegårdens aktiviteter.

Ole Munk har på almindelige lånebetingelser finansieret halmladen gennem et lån fra Børnebondegården

Der er kontraktmæssige forhold mellem Region Midt og Børnebondegården, som ikke vedrører Ole Munk og hans anvendelse af halmladen.

Kommunens vurdering

Horsens Kommune forstår Natur og Miljøklagenævnets afgørelse således, at hjemvisningen i afgørelsen af 31. januar 2017 udelukkende omhandler halmladen. Dermed omhandler nærværende afgørelse udelukkende dette forhold.

Kommunen har vurderet de betingelser, der indgår i anmeldeordningen⁷, som skal være opfyldt, for at etablering af halmladen ikke udløser krav om miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens regler. Samtidig er nævnets bemærkninger vurderet under de enkelte betingelser. Betingelserne og vurderingen af dem fremgår herunder.

Der må ikke samtidig udføres godkendelsespligtige ændringer af dyreholdet eller stalde
Ud fra de indsendte oplysninger, og kommunens tilsyn med ejendommen, er det Horsens Kommunes vurdering, at der ikke samtidig udføres godkendelsespligtige ændringer i stalde eller dyrehold. Betingelsen er således opfyldt.

Halmladen skal placeres i tilknytning til det eksisterende og må ikke påvirke miljøet væsentligt
I forbindelse med sagsbehandlingen af anmeldelsen i 2012 konkluderede Horsens Kommune, at halmladen blev placeret i tilknytning til det eksisterende byggeri, og at den ikke ville påvirke miljøet, herunder landskabet eller naboer i væsentlig grad.

Natur og Miljøklagenævnet har i afgørelse NMK-134-00048 efter en klage over dette forhold, ikke fundet grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering, og stadfæstede placeringen. Denne betingelse er således fortsat opfyldt.

Erhvervsmæssig nødvendighed for landbrugsdriften på ejendommen

Det er kommunens vurdering, at opførelse af halmladen er driftsmæssig nødvendig. Ved denne vurdering er der lagt afgørende vægt på følgende:

Halmladen blev anmeldt i 2012, idet der var et øget behov for at kunne oplagre halm indendørs. Det øgede behov opstod som følge af følgende forhold:

- Bedriften gik over til at lave rundballer som kræver mere plads,
- Et eksisterende halvtag, som hidtil blev anvendt til halmoplæg, skulle udnyttes til syge- og aflastningsbokse (dyrevelfærdskrav i lov om kvæg), hvorfor der var behov for nyt indendørs oplæg,
- Der var et ønske om at sikre en bedre halmkvalitet til fodring/strøelse,

⁷ Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, § 25. Halmladen skal være erhvervsmæssigt nødvendig for landbrugsdriften på ejendommen (§ 25 stk. 2), Halmladen skal ligge i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelse og den ikke må påvirke miljøet, herunder landskabet, eller naboer væsentligt (§ 25 stk. 6 og 7) og der må ikke samtidig gennemføres godkendelsespligtige ændringer af dyreholdet eller stalde (§ 25 stk. 9)

- Forud for Børnebondegårdens etablering var der et ønske/behov for at halmoplag blev samlet på ejendommen, dels af hensyn til arbejdsrutinerne, ejendommens logistiske forhold og gåendes sikkerhed, herunder børn på besøg i Børnebondegården.

Det følger af kommunens tidligere beregning, at opbevaringskapaciteten i halmladen ikke er større, end opbevaringsbehovet på ejendommen, og det er ved tilsyn i 2016 konstateret at laden anvendes til oplag af halm, hvilket er det den er anmeldt til. Samtidig ligger halmladen ikke indenfor det område som Børnebondegården har rådighed over jf. den meddelte landzonetilladelse og der foreligger ikke lejeaftaler mellem Børnebondegården og Ole Munk omkring benyttelse af halmladen. Der er derfor ikke grundlag for at antage at halmladen anvendes af Børnebondegården.

Det må derfor konkluderes at det var af driftsmæssige hensyn til kvægproduktionen, at halmladen blev opført. Betingelsen om erhvervmæssig nødvendighed er således opfyldt.

Sammenfattende konklusion.

Sammenfattende kan det lægges til grund, at der med halmladens etablering ikke er gennemført godkendelsespligtige ændringer i dyreholdet eller på ejendommen i øvrigt og at halmladen ligger i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Grundet halmladens placering og anvendelse er det kommunens vurdering, at halmladen ikke påvirker naboerne væsentligt.

For så vidt angår betingelsen om, at halmladen skal være erhvervmæssig nødvendig, er det kommunens klare vurdering, at halmladen er erhvervmæssig nødvendig. Der skal efter kommunens opfattelse lægges afgørende vægt på, at halmladen anvendes til formålet og de mange driftsmæssige hensyn som er anført ovenfor. Dertil kommer, at Børnebondegården eller andre ikke har rådighed over dele af halmladen. At halmladen er finansieret af et af Ole Munch optaget lån hos Børnebondegården, kan ikke føre til et andet resultat, idet lånet er optaget på sædvanlige vilkår, og halmladen er således opført for Ole Munchs regning og risiko. Dette hensyn kan således ikke tillægges nævneværdig vægt.

Habitatvurdering

I henhold til § 8, stk. 4 og § 11 i habitatbekendtgørelsen⁸, skal der foretages en vurdering af om aktiviteten kan påvirke et internationalt beskyttet område (Natura 2000-område) væsentligt, og om det anmeldte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter – eller ødelægge de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter).

Der er ikke vedtaget en Natura 2000-plan for området, hvorfor der ikke vil være en påvirkning af et sådant område. Det vurderes endvidere at aktiviteten ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV. Horsens Kommune vurderer derfor, at aktiviteten ikke vil være i strid med bevaringsmålsætningerne for de anførte beskyttelsesområder eller arter.

Afgørelse

På baggrund af de indsendte oplysninger og den efterfølgende gennemgang af kravene i anmeldteordningen, har Horsens Kommune vurderet, at det anmeldte ikke udløser krav om en miljøgodkendelse i henhold til reglerne i husdyrbrugloven⁹.

⁸ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Afgørelsen er truffet i medfør af § 25 husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹⁰.

Afgørelsen med klagevejledning annonceres på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital Miljøadministration (<https://dma.mst.dk>), fra den **28. marts 2017**.

Denne afgørelse gælder kun forhold som vedrører husdyrbrugloven og fritager ikke ansøger for at indhente eventuelle andre nødvendige tilladelser. Der gøres opmærksom f.eks. på, at byggeri ikke må gennemføres, før der er meddelt en byggetilladelse.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse.

Klageberettigede er afgørelsens adressat, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt lokale foreninger hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Horsens Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyrets størrelse er afhængig af tidspunktet for din klage. Når du klager, skal du betale et gebyr, som årligt reguleres. For private er gebyret i 2017 på kr. 900 kr. og for virksomheder er gebyret 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Horsens Kommune. Horsens Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, hvilket betyder at en klage skal være indgivet inden den **25. april 2017**. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning for udnyttelse af afgørelsen, med mindre klagenævnet bestemmer andet, jf. husdyrbruglovens § 81. Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt for domstolene inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. § 90 i husdyrbrugloven.

Med venlig hilsen

Jonna Lund,
Teamkoordinator for Landbrug

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug

Denne afgørelse er sendt med digital post til følgende:

Ansøger:

Ole Munk, Serridslevvej 41, 8700 Horsens, CVR. nr. 28455364

Parter

Robert Jespersen

Organisationer:

Danmarks Naturfredningsforening, CVR nr. 60804214

Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedpostkasse, CVR. nr. 37099015

Dansk Ornitologisk Forening hovedafdeling, CVR. nr. 54752415

Det økologiske Råd, CVR. nr 15428376

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, CVR. nr. 12070918

Ferskvandsfiskerforeningen for Danmark, CVR. nr. 25145615

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CVR. nr. 31445418

Forbrugerrådet, CVR. nr. 63870528

Følgende er orienteret via elektronisk post:

Ansøger:

Ole Munk, mail olemunch@hotmail.com

Konsulent:

Maria Katja Jensen mail mkj@lmo.dk

Organisationer

Danmarks Naturfredningsforening lokalkomite: dnhorsens-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbunds miljøkoordinator: jka@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening lokalafdeling. horsens@dof.dk

BILAG 1. Bemærkninger modtaget fra Ole Munk

Vedr.: At etableringen af halmladen har været en forudsætning for projektet "Børnebondegården Horsens"

Ved overtagelsen af ejendommen i 2005, var der en klar strategi om at der skulle ske en fremtidssikring, samt renovering af ejendommen.

Halmladen har ikke været en forudsætning for børnebondegården, men tværtimod en forudsætning for mælkeproduktionens drift. Det var en almindelig udvikling af bedriften, da Ole Munch i 2008 renoverede bedriften blev der lavet nogle ændringer som gjorde, at halmen ikke kunne være opmagasineret hvor det plejede under halvtaget, i maskinhuset og udenfor. Bedriften var gået over til at lave rundballer (sommer 2008 investeres i første presser), der kræver mere plads – og så var der et behov for at udnytte halvtaget til syge- og aflastningsbokse (lov om kvæg satte krav om dette), samt et ønske om at opbevare al halmen indenfor, så kvaliteten af halmen ikke blev forringet. Det var endvidere et ønske, at halmen blev samlet på et sted, hvilket gav en bedre logistik. Det var altså af driftsmæssige hensyn til kvægproduktionen, at halmladen blev opført.

Vedr.: At etableringen er sket af sikkerhedsmæssige grunde af hensyn til Børnebondegården

Dette er ikke korrekt.

Vedr.: At Børnebondegården Horsens har finansieret etableringen af halmladen mod udstedelsen af et gældsbrief

Det er korrekt at Børnebondegården har lånt pengene til Ole Munch på helt almindelige betingelser, herunder at der er udtaget pant i ejendommen, men vi kan ikke se hvordan det vedkommer kommunens afgørelse efter §19 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen hvordan halmladen finansieres.

BILAG 2. Bemærkninger modtaget fra Robert Jespersen

Horsens Kommune, Natur og miljø.

Sags. nr. 09.17.00-P21-2-17

Rådhusvej 4, 8700 Horsens

Mail : naturogmiljoe@horsens.dk

Til skrivelsen "Fornyset høring til sagsbehandling af en opført halmlade på Serridslevvej 41" har jeg følgende kommentarer til det beskrevne.

Horsens Kommunes vurdering i 2012, at halmladen var erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens eksisterende kvægproduktion og derfor kunne etableres efter anmeldteordningens §19 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, ikke udløsende et krav om et tillæg til miljøgodkendelsen meddelt til kvægproduktionen på ejendommen, er vurderet på **afgivne oplysninger** af anmelder og bedrifter Ole Munch. I Natur & Miljøklagenævnet afgørelse skrives:

Natur- og Miljøklagenævnet er blevet opmærksomt på, at afgørelsen beklageligvis bygger på et forkert faktisk grundlag.

Natur- og Miljøklagenævnet lægger på grundlag af de nu foreliggende oplysninger til grund, at etableringen af halmladen har været en forudsætning for projektet "Børnebondegården Horsens", at etableringen er sket af sikkerhedsmæssige grunde af hensyn til Børnebondegården, og at Børnebondegården Horsens har finansieret etableringen af halmladen mod udstedelsen af et gældsbevis.

Projektet Børnebondegård Horsens er et egnsudviklingsprojekt til fremme af erhvervsturisme økonomisk støttet af Horsens Kommune 1mill, Region Midt 800000 og EU 2mill hvor der foreligger en kontrakt med Region Midt. *Resultatkontrakt Region Midt:*

Fremtidens Landsby Projekt Børnebondegård Horsens J.Nr. 1-33-76-23-15-10.

Denne resultatkontrakt indeholder i pkt. 2.1 forskellige målepunkter, bla. Madpakkehus og halmladen. Projektet er samtidig LAG-Horsens fyrtårnsprojekt som er fulgt nøje af LAG-Horsens som har forestået løbende halvårsrapportering og slutafrapportering.

I forbindelse med denne har Region Midt, i forhold til slutgodkendelse af resultatkontrakten, rykket forening adskillige gange efterspørgende offentlige tilladelser og brugsret/lejeaftaler mht. arealer og bygninger.

At Natur & Miljøklagenævnet stadfæstede i 2013 kommunens afgørelse, for så vidt angår placeringen af halmladen, er korrekte forhold til anmeldteordningen § 19, stk. 4, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt og ligger i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, samt sikre sig, at byggeriet ikke kan være til skade for miljøet, herunder at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes. Desuden skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om byggeriet vil kunne påvirke naboerne væsentligt, jf. stk. 5.

Men ikke i forhold til Region Midt, hvis krav for Resultatkontraktopfyldelse var at hallen skulle flyttes, idet placeringen af hallen er udenfor det af Børnebondegård Horsens lejede jord med tilladelse til ændret anvendelse.

I Natur&Miljøklagenævnets behandling af sagen februar oplyste kommunen

”Supplerende kan det oplyses, at Horsens Kommune ikke har oplysninger om, at halmladen skal anvendes til Børnebondegårdens aktiviteter.

Der har i en længere periode især i 2011 og 2012 været afholdt flere møder mellem Horsens Kommune og foreningen Børnebondegården, idet foreningen ønskede vejledning i, hvorledes og efter hvilke regler en forening kan etablere sig i landzone. Foreningen havde forskellige konkrete ønsker til / muligheder for indretning m.v. som foreningen ønskede vejledning om i forhold til

lovgivningen. En af disse muligheder var at etablere en halmlade, alternativt leje sin ind hos landmanden for oplag af halm, foder m.v. Etablering af en halmlade har foreningen efter kommunens opfattelse forladt. I forbindelse med et af disse vejledningsmøder er udarbejdet referat af 21. juni 2011. Kommunen har dog ikke kendskab til hvilke privatretlige aftaler, herunder lejeaftaler, der er indgået mellem foreningen og landmanden.

Samlet set er det kommunens vurdering, at halmladen er erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift, og at den skal anvendes til ejendommens drift (vurderet ud fra oplysninger afgivet til kommunen) .”

Region Midt har haft rettet henvendelse til Horsens Kommunes chefjurist og LAG-Horsens koordinator mht. godkendelse af projektet hvor Region Midt forudsætter, at Horsens Kommune og LAG-Horsens som tilskudsyder til projektet følger dette, herunder at de gennemførte aktiviteter sker i overensstemmelse med ansøgningen.

I den fornyede høring skriver kommunen:

For at sikre at kommunen har de relevante oplysninger til rådighed til den fornyede vurdering foretages en ny høring. Høringen er sendt til Ole Munk samt til skelnaboer, idet det er vurderet at forholdet er af underordnet betydning for øvrige omkringboende jf. § 38 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Når høringen er slut foretages en vurdering af de oplysninger der er til rådighed, og der træffes enten en ny afgørelse efter anmeldereglene, eller også træffes afgørelse om at opførelsen af halmladen udløser krav om et tillæg til miljøgodkendelsen og/eller en landzonetilladelse.

Her tillægger kommunen forholdet underordnet betydning, hvorvidt hallen er opført til bedriften en nødvendighed efter anmeldeordningens § 19 eller opført som en forudsætning for Projekt Børnebondegård Horsens, *Resultatkontrakt Region Midt*:

Fremtidens Landsby Projekt Børnebondegård Horsens J.Nr. 1-33-76-23-15-10. og overlader spørgsmålet til skelnaboer. Kommunen kunne lige så godt spørge en tilfældig forbipasserende, det kan ikke ses på hallen, den er grå.

Og af underordnet betydning er det ikke, idet tilskuddet fra EU og bekendtgørelsen, den reguleres efter, indeholder under § 9. Det er en betingelse for tilskud at ansøger opnår de nødvendige tilladelser fra offentlige myndigheder. Andetsteds skrevet, at midlerne ikke kan tilgå privat person, det var grundlaget for at stifte foreningen.

I indleveret slutafrapporteringsmateriale er medsendt byggetilladelse for hallen (HK Byggesag nr. 2011-008938) og ikke planlovstilladelse (HK Sags nr. 2011-009376) udstedt efter anmeldeordningens §19 til Ole Munch. Der skulle være medsendt en tilladelse til Børnebondegård Horsens. Dermed er offentlige tilladelser ikke er i orden. Overfor Region Midt og Erhvervsstyrelsen fastholder Børnebondegård Horsens etablering af hallen.

Hvis Horsens Kommune skal sikre sig et ordentligt belyst vurderingsgrundlag er de nødt til at forholde sig til Børnebondegård Horsens indgåede Resultatkontrakt med Region Midt samt tilstille høringsrunden til den afgående LAG-Horsens bestyrelse og koordinator samt Børnebondegård Horsens bestyrelse.

I referat af 21-6-11 Vejledningsmøde i forhold til kommunal sagsbehandling og drøftelse af pantstillelse til sikring af kommunens tilskud.

I referatet beskrives et forløb med hallen, *byggeri af halmlade først efter meddelelse af landzonetilladelse, idet ibrugtagning til ændret anvendelse først vil kunne ske efter meddelelse af landzonetilladelse til den ændrede anvendelse.* Dette er ikke muligt ved vanlig praksis, der vil NMKN underkende en sådan ansøgning indenfor 5år efter etablering.

Ligeledes står der vedrørende pantet.

Sammenholdes alle oplysninger. Kendskab til Resultatkontrakten, løbende halvårsrapportering af LAG-Horsens, Region Midts forudsætning, at HK og LAG-Horsens følger projektet og sikrer overensstemmelse, Slutafrapportering, forløbet med pantstillelsen, samt behovet for en fornyet høring vil jeg mene at dette spørgsmål om vurderingsgrundlag ikke som Horsens Kommune ønsker, kan tilvejebringes af en nabohearing.

Bedste hilsner

Robert Jespersen

BILAG 3. Historisk gennemgang af kommunens sagsbehandling i relation til kvægholdet på ejendommen Serridslevvej 41

Den 18. marts 2009 meddelte Horsens Kommune en miljøgodkendelse efter § 11 i husdyrbrugloven til at foretage en renovering og omlægning af produktionen i staldene. Godkendelsen indeholder følgende kvæghold:

Dyreart	Staldtype	Antal dyr	Antal DE*
Jers. årskøer	Dybstrøelse (hele arealet)	10	10,00
Jers. årskøer	Sengestald m. dræn i siden	115	115,00
Jers. årsopdr. 0-6 mdr.	Dybstr., kort ædepl., fast gulv	50	7,81
Jers. årsopdr. 0-6 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	25	3,91
Jers. årsopdr. 6-25 mdr.	Sengestald m. fast gulv	130	36,11

*Antal DE er beregnet efter den omregningsfaktor der var gældende i marts 2009, hvor der blev meddelt en § 11 godkendelse til 125 jerseykøer, 130 opdræt og 75 småkalve. Dengang svarende til 172,91 DE, hvilket i dag svarer til 205 DE.

Figur 1. Serridslevvej 41. Orthofoto 2010. Før ændringerne gennemføres (ny halmlade og velfærdsudvidelse samt etablering af besøgsaktivitet). Der var bl.a. wrap og halm oplag ved den vestlige stald, samt nord for bygningerne og gyllebeholder.

Den 26. august 2011 meddelte Horsens Kommune landzonetilladelse til at der på et areal på ejendommen Serridslevvej 41, 8700 Horsens kunne etableres en besøgsaktivitet (en børnebondegård). Landzonetilladelsen blev senest i 2017 (NMK-31-00463) stadfæstet af klagenævnet.

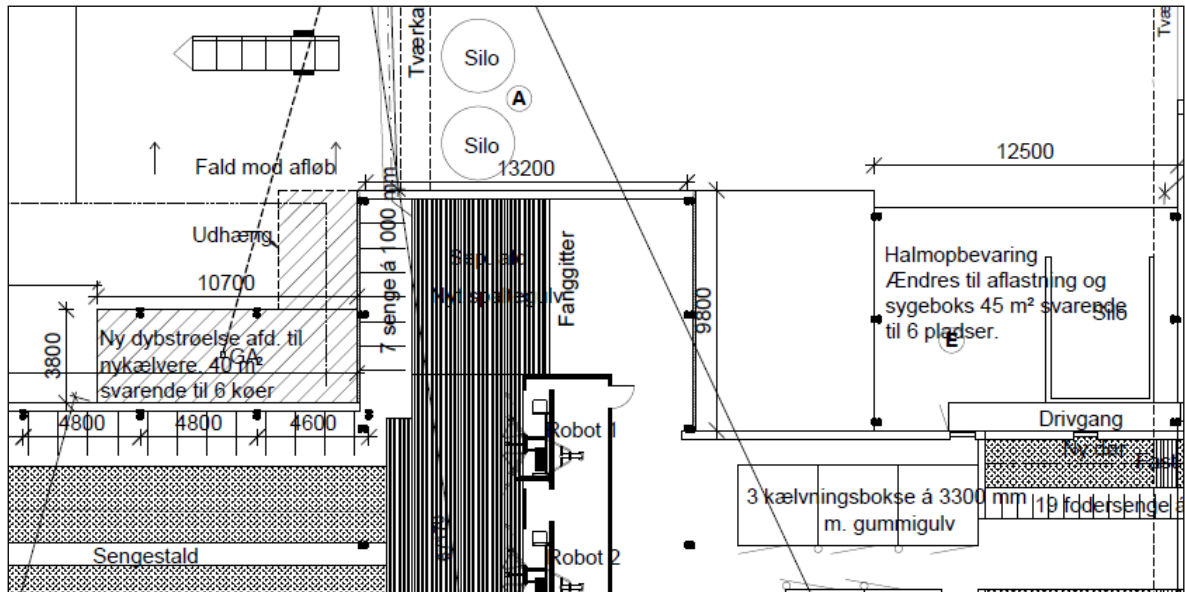

Figur 2: Serridslevvej 41, Orthofoto 2012 (Geodatastyrelsen). Der er etableret befæstning af arealet langs ved den vestlige stald (hvor der tidligere var oplag af halm og wrap). Halmladen er under forberedelse. Der er lavet en forbedret udkørselsvej mod øst. Dele af velfærdsudvidelsen er under gennemførelse (udhæng lavet).

Den 8. juni 2012 kvitterede Horsens Kommune for en anmeldelse af et mindre dyrehold tilhørende Børnebondegården, som forventes af ville bestå af ca. 20 stk. høns, ca. 25 stk. kaniner, ca. 12 stk. får/geder, ca. 40 stk. ænder/gæs, ca. 2 stk. søer med tilhørende smågrise og 8 stk. slagtesvin. Der kan være variation i antal og sammensætning, men samlet vil dyreholdet ikke være større end 3 DE. Det blev vurderet at dyreholdet, med baggrund i dyreholdets størrelse og sammensætning, samt at det drives uafhængigt af den eksisterende kvægproduktion, var af bagatel- og hobbypræget karakter, set i forhold til den eksisterende godkendte husdyrproduktion på ejendommen. Dermed udløser det ikke krav om et tillæg til § 11 miljøgodkendelsen på ejendommen.

Den 7. september 2012 accepterede Horsens Kommune en anmeldelse efter § 19c til at gennemføre en velfærdsudvidelse af staldene. Det blev anmeldt at der ønskes opført en ny dybstrøelsesafdeling til nykælvere på ca. 40 m², med plads til 6 køer. Samtidig blev en bygning, som hidtil var anvendt til halmopbevaring, ændret til en ny stald med aflastnings- og sygebokse på ca. 45 m², som indrettes til 6 køer.

Udvidelsen medførte således at det eksisterende indendørs halmlager på ca. 45 m² blev nedlagt og inddraget som stald. Konsekvensen af ændringerne fremgår af figur 1 herunder.

Figur 3. Anlægget på Serridslevvej 41 og beskrivelse af ændringerne af denne.

Den 7. september 2012 accepterede Horsens Kommune efter en anmeldelse efter § 19 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der kunne etableres en ny halmlade på ejendommen. Begrundelse for at opføre bygningen var, at halmladen skulle anvendes til halm, der skulle bruges i den daglige drift af kvægproduktionen. Laden skulle erstatte det udvendige halmoplæg samt halmopbevaring i eksisterende bygninger (maskinhus og stald). I forbindelse med opførelsen af halmladen blev der ikke foretaget godkendelsespligtige ændringer som f.eks. ændringer eller udvidelser af dyreholdet. Afgørelsen blev senere stadfæstet i 2013 (NMK-134-00048).

Figur 4: Serridslevvej 41, Orthofoto forår 2016 (Geodatastyrelsen). Halmlade er opført. Område til besøgsaktiviteter er lavet ved ejendommens vestlige del, hvor der er meddelt landzonetilladelse.

Den 4. oktober 2012 Byggetilladelse til halmladen blev meddelt.

I 2013 blev halmladen opført. Den er på ca. 500 m² i grundareal, ca. 7 meter høj og er opført med tag af eternitplader i samme farve som eksisterende byggeri. Den er placeret ca. 15 m nord for de eksisterende plansiloer, ca. 40 meter nord for nærmeste staldbygning og ca. 40 meter øst for gyllebeholderen. Der er ca. 50 meter til naboskel.

Den 8. september 2016 i forbindelse med miljøtilsyn og kontrol af Ole Munks produktion, på blev det oplyst at børnebondegårdens dyrehold bestod af 2 heste (islænder), 6 gæs/ænder, ca.25 høns, 10 duer, 5 kaniner, 16 marsvin, 1 moderfår og 1 vædder, 5 geder med kid. Miljøstyrelsen har efterfølgende, ligeledes i 2016 udtalt til Horsens Kommune at et sådant dyrehold ikke skal anses som værende erhvervsmæssigt.

Ved miljøtilsynet blev det konstateret at halmladen udelukkende blev anvendt til oplag af halm.